

ihalede dört istekliye gönderilen aşırı düşük teklif sorgulama yazısında sadece teklif bileşenlerine ilişkin açıklama talep edildiği, bu açıklama ekinde yukarıda alıntılandığı şekliyle sıralı iş kalemleri/grupları listesi, sıralı analiz girdileri listesi ve örnek analiz formatına yer verilmediği, dolayısıyla tesis edilen işlemlerin Genel Tebliği düzenlenen aşırı düşük teklif sorgulama işlemlerine aykırı olduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede başvuru sahibinin

iddiası yerinde görüldüğünden anılan sorgulama işleminin kamu ihale mevzuatındaki kurallara uygun biçimde yeniden gerçekleştirilmesi gerektiği hk

ihalede dört istekliye gönderilen aşırı düşük teklif sorgulama yazısında sadece teklif bileşenlerine ilişkin açıklama talep edildiği, bu açıklama ekinde yukarıda alıntılandığı şekliyle sıralı iş kalemleri/grupları listesi, sıralı analiz girdileri listesi ve örnek analiz formatına yer verilmediği, dolayısıyla tesis edilen işlemlerin Genel Tebliği düzenlenen aşırı düşük teklif sorgulama işlemlerine aykırı olduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede başvuru sahibinin iddiası yerinde görüldüğünden anılan sorgulama işleminin kamu ihale mevzuatındaki kurallara uygun biçimde yeniden gerçekleştirilmesi gerektiği hk

Toplantı No : 2020/034

Gündem No : 7

Karar Tarihi : 29.07.2020

Karar No : 2020/UY.II-1290

BAŞVURU SAHİBİ:

Yelekinler İnşaat Taahhüt İnşaat Malzemeleri Gıda
Mahrukatecılık Temizlik Nakliye Tic. ve San. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Karayazı Belediye Başkanlığı Mali Hizmetler Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2020/254714 İhale Kayıt Numaralı "Karayazı Belediyesi İş Makineleri Garaj Yapımı" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Karayazı Belediye Başkanlığı Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından 05.06.2020 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Karayazı Belediyesi İş Makineleri Garaj Yapımı" ihalesine ilişkin olarak Yelekinler İnşaat Taahhüt İnşaat Malzemeleri Gıda Mahrukacılık Temizlik Nakliye Tic. ve San. Ltd. Şti.nin 25.06.2020 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 02.07.2020 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 08.07.2020 tarih ve 30163 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 08.07.2020 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2020/1090 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme sonucunda esas inceleme raporu düzenlenmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle,

1) İhale üzerinde bırakılan isteklinin yeterlik bilgileri kapsamında beyan edilen belgelerin eksik sunulduğu, bunların belgelerin sunulmuş şekline aykırı olduğu, bu nedenle de teklifin değerlendirme dışı bırakılması gerektiği,

2) İhale üzerinde bırakılan isteklinin iş deneyimini gösteren belgesinin ihaledeki benzer iş tanımına uygun olmaması nedeniyle değerlendirme dışı bırakılması gerektiği,

3) İhalede tesis edilen aşırı düşük teklif değerlendirme işlemleri kapsamında, idare tarafından açıklama istenen iş kalemlerinin usulüne uygun biçimde tespit edilip isteklilere verilmediği, ihale üzerinde bırakılan isteklinin açıklamalarının örnek analiz formatına uygun olmaması, analizlerde aritmetik hatalar bulunması, işçilik fiyatının asgari ücretten düşük olması, imalat miktarlarda kabul edilebilir düzeyde olmayan düşüklükler olması, nakliye hesabının usule aykırı yapılması, üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliğinde yer alan usule uygun olmaması gerekçeleriyle reddi gerekirken idarenin aksi yöndeki işleminde kamu ihale mevzuatına uyarlık bulunmadığı iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1) Başvuru sahibinin 1'inci iddiasına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kanun'un ihaleye katılımda yeterlik kurallarını düzenleyen 10'uncu maddesinde, ihaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve mali yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak maddede belirtilen bilgi ve belgeler istenebileceği; aynı Kanun'un 24'üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde ise ihaleye katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğunun idari şartnamede gösterileceği hüküm altına alınmıştır. Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 60/A maddesinde, açık ihale usulünün kullanıldığı ihalelerde, e-teklif alınmak suretiyle bu maddeye uygun olarak yapılabileceği, bu ihalelerde, Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin ekinde bulunan "Yeterlik Bilgileri Tablosu Sunulan ve Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde Uygulanacak Tip İdari Şartname" ve ilgili yönetmelikler ekinde bulunan diğer standart formlar kullanılacağı düzenlenmiştir.

Yukarıda aktarılan kurallar çerçevesinde fiziki ortamda teklif alınacak ihalelerde yeterlik değerlendirmesinde kullanılacak belgelerin idari şartnamede gösterileceği, ihalelerde elektronik teklif almanın da mümkün olduğu, bu durumda isteklilerin yeterlik bilgileri tablosu yoluyla ihaleye katılımda yeterlik belgelerini sunacakları anlaşılmaktadır.

İncelenen ihale iş makineleri garaj yapım işi olup idari şartnamesinde isteklilerin tekliflerini fiziki ortamda sunacakları düzenlenmiş, başvuru sahibi tarafından da ihale üzerinde bırakılan isteklinin yeterlik bilgileri kapsamında beyan edilen belgelerin eksik sunulduğu, bunların belgelerin sunulmuş şekline aykırı olduğu, bu nedenle de teklifin değerlendirme dışı bırakılması gerektiği iddia edilmiştir. İncelenen ihalenin dokümanı ve başvuru sahibinin iddiaları bir arada değerlendirildiğinde, isteklilerin yeterlik bilgileri tablosu kullanmadan fiziki belge sundukları, bunları beyan

etmedikleri, ayrıca ihale üzerinde bırakılan isteklinin ticaret sicil gazetesine ilişkin belgelerinin son durumu gösterdiği ve belgelerin sunulmuş şekline uygun olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle başvuru sahibinin birinci iddiası uygun görülmemiştir.

2) Başvuru sahibinin 2'nci iddiasına ilişkin olarak;

4734 sayılı Kanun'un ihaleye katılımda yeterlik kurallarını düzenleyen 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 2 numaralı alt bendinde, istekli tarafından kamu veya özel sektöre bedel içeren bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleriyle ilgili deneyimi gösteren belgelerin mesleki ve teknik yeterliğin belgelendirilmesi amacıyla kullanılabileceği hüküm altına alınmıştır. Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 39'uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yapım işlerinde iş deneyiminde değerlendirilecek benzer işlerin belirlendiği tebliğde belirtilen esaslara uygun biçimde, hangi nitelikteki iş ya da işlerin benzer iş kabul edileceği idarece tespit edileceği ve ihale veya ön yeterlik dokümanı ile ihale veya ön yeterliğe ilişkin ilanda veya davet mektubunda belirtileceği düzenlenmiştir.

İncelenen ihalenin idari şartnamesinin 7.5.1'nci maddesinde "İstekli tarafından teklif edilen bedelin % 65'inden az olmamak üzere, ihale konusu iş veya benzer işlere ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyimini gösteren belgelerin sunulması gerekir." düzenlemesi ve 7.6'ncı maddesinde "Yapım İşleri Benzer iş tebliğinin B III Grubu işler benzer iş olarak kabul edilecektir" düzenlemesi bulunmakta olup başvuru sahibi

tarafından ihale üzerinde bırakılan isteklinin iş deneyimini gösteren belgesinin ihaledeki benzer iş tanımına uygun olmaması nedeniyle değerlendirme dışı bırakılması gerektiği iddia edilmektedir.

İncelenen ihalenin idari şartnamesi ve başvuru sahibinin iddiası bir arada değerlendirildiğinde, ihale üzerinde bırakılan isteklinin Erzurum Valiliğine taahhüt edilmiş, Erzurum Karayazı İlçesi Çayırbeli Mahallesi İlkokul Yapım İş sözleşmesine ait 893.801,73 TL bedelli iş bitirme belgesi sunduğu görülmüştür. Anılan belgede uygulanan yapı tekniği olarak B-III grubu da açıkça beyan edildiğinden, bu nedenle tutar ayrıştırması da gerekmediğinden ve güncellenmiş iş deneyim tutarı ihaledeki asgari oranı da karşıladığından başvuru sahibinin iddiası yerinde görülmemiştir.

3) Başvuru sahibinin 3'üncü iddiasına ilişkin olarak;

4734 sayılı Kanun'un aşırı düşük teklifler başlıklı 38'nci maddesine göre ihale komisyonunun verilen teklifleri anılan Kanun'un 37'nci maddesine göre değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit edeceği, bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak isteyeceği, sunulan açıklamaların verilen hizmetin ekonomik olması, teklif sahibinin yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar ve teklif edilen yapım işinin özgünlüğü çerçevesinden değerlendirileceği; Kamu İhale Kurumunun bu maddenin uygulanmasında; aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değer veya sorgulama ölçütleri ya

da ortalamalar belirlemeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Aynı yönde düzenlemeler Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nde de bulunmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin yapım işleri ihalelerinde aşırı düşük teklif açıklamasını düzenleyen 45.1 ve devamındaki maddelerinde, Kanun'un Kamu İhale Kurumuna verdiği yetki çerçevesinde aşırı düşük tekliflerin tespit edilmesi ve bu teklif bedellerinin açıklanmasına ilişkin somut düzenlemeler yapılmıştır. Anılan düzenlemeler gereğince yapım yönteminin ekonomik olması konusunda bir açıklamada bulunulması durumunda; kullanılan yapım yöntemi ve teknolojisinin sağlayacağı maliyet avantajının açıklanması gerektiği; seçilen teknik çözümlerin, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar veya yapım işinin özgünlüğü konusunda bir açıklamada bulunulması durumunda belirtilen çözüm, avantajlı koşul ve özgünlük sayesinde elde edilen maliyet avantajının açıklanması gerektiği belirtilmiştir. Anılan Tebliğ'in 45.1.2.1'nci maddesine göre, ihale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirleneceği, sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı yüzde 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde yüzde 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirleneceği, bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacağı; 45.1.2.2'nci maddesinde ise ihale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece 38.1'nci maddeye göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının yüzde 3' ne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdilerinin tespit edileceği, yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu

analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının yüzde 3'üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyeceği; ayrıca aynı Tebliğ'in 45.1.4'üncü maddesinde de anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre isteklinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamındaki analizinde yer alması istenilen analiz girdi ve miktarlarının Tebliğ ekinde yer alan örnek analiz formatına göre isteklilere verilmesi gerektiği düzenlenmiştir.

Aktarılan mevzuattan hareketle, 4734 sayılı Kanun kapsamında yürütülen ihalelerde, aşırı düşük olarak tespit edilen teklifin, kural olarak reddedileceği, ancak bu işlemde önce yapılacak sorgulama sonucunda, isteklinin, ihale konusu yapım işine ilişkin, ekonomik bir yöntemle sahip olması, seçilen teknik çözüm sayesinde avantajlı koşullarının bulunması ve teklif edilen yapım işinin özgünlüğü gibi üç ana konunun tamamı ya da herhangi biri çerçevesinde açıklama sunacağı, bu konudaki ispat külfetinin istekliden olduğu, açıklamaya ilişkin olarak Kamu İhale Genel Tebliği'ndeki usullerin esas alınacağı, anılan Tebliğ'in yapım işlerinde aşırı düşük teklif sorgulamasında kullanılacak önemli bileşenler hakkında düzenlemeler içerdiği ve sorgulamanın da bu düzenlemeler dikkate alınarak yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

İncelenen ihale, iş makineleri garaj yapım işi olup, 05/06/2020 tarihinde yapılan ihaleye on istekli katılmış, Kamu İhale Genel Tebliği gereği tespit edilen aşırı düşük teklif sınır değerinin altında teklif bedeli sunan dört istekliden aşırı düşük teklif açıklaması talep edilmiş, bu isteklilerden biri açıklama sunmamış, ihale komisyonu tarafından yapılan değerlendirmede iki isteklinin açıklaması uygun görülmemiş ve diğer istekli üzerinde ihale bırakılmıştır.

Başvuru sahibi ise ihalede tesis edilen aşırı düşük teklif değerlendirme işlemleri kapsamında, idare tarafından açıklama istenen iş kalemlerinin usulüne uygun biçimde tespit edilip isteklilere verilmediği, ihale üzerinde bırakılan isteklinin açıklamalarının örnek analiz formatına uygun olmaması, analizlerde aritmetik hatalar bulunması, işçilik fiyatının asgari ücretten düşük olması, imalat miktarlarda kabul edilebilir düzeyde olmayan düşüklükler olması, nakliye hesabının usule aykırı yapılması, üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliğinde yer alan usule uygun olmaması gerekçeleriyle reddi gerekirken idarenin aksi yöndeki işleminde kamu ihale mevzuatına uyarlık bulunmadığı iddiasıyla itirazın şikâyet başvurusunda bulunmuştur.

Başvuru sahibinin itirazın şikâyet dilekçesi çerçevesinde idare tarafından tesis edilen aşırı düşük teklif sorgulama işlemleri incelendiğinde, ihalede dört istekliye gönderilen aşırı düşük teklif sorgulama yazısında sadece teklif bileşenlerine ilişkin açıklama talep edildiği, bu açıklama ekinde yukarıda alıntılındığı şekliyle sıralı iş kalemleri/grupları listesi, sıralı analiz girdileri listesi ve örnek analiz formatına yer verilmediği, dolayısıyla tesis edilen işlemlerin Kamu İhale Genel Tebliğinde düzenlenen aşırı düşük teklif sorgulama işlemlerine aykırı olduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede başvuru sahibinin iddiası yerinde görüldüğünden anılan sorgulama işleminin kamu ihale mevzuatındaki kurallara uygun biçimde yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemlerle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, aşırı düşük sorgulama

işleminin mevzuata uygun biçimde yenilenmesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirliği ile karar verildi.